

Andra Simniškytė

**Jakšiškio senovės gyvenvietės
archeologinių žvalgomųjų tyrimų 2010 m. ataskaita**

**Vilnius,
2011**

TURINYS

Įvadas	3
Jakšiškio senovės gyvenvietė ir 2010 m. tyrimų joje eiga	4
2010 m. tyrimų grežiniais metodika	4
<i>Grežinių tinklas</i>	4
<i>Grežinių stulpelių fiksavimas</i>	4
<i>P kokybinis testas lauko sąlygomis</i>	5
2010 m. tyrimų aprašymas	7
<i>Grežinių aprašymas</i>	7
<i>Šurfų aprašymas</i>	11
2010 m. tyrimų rezultatai	
<i>Vertikalus P reikšmių grežiniuose pasiskirstymas</i>	12
<i>Horizontalus P reikšmių pasiskirstymas ir kultūrinio sluoksnio gyvenvietėje paplitimas</i>	12
Išvados	14
Radinių sąrašas	15
2010 m. Šurfų ir grežinių koordinatės LKS94 sistemoje	17
Iliustracijų sąrašai	18
Iliustracijos	19
Planai ir brėžiniai	19
Tyrimų fotofiksacija	23
Radinių iliustracijos	27
Priedai	
1. Leidimo kopija	28
2. Tyrimo projektas	29
3. Radinių perdavimo-priėmimo aktas	31

Įvadas

2010 m. pagal tarpinstitucinį mokslinį projektą “Archeokraštovaizdis” buvo tęsiami archeologiniai žvalgomieji tyrimai Anykščių rajone, į P nuo Kavarsko ir į Š nuo Vidiškių miestelio (esančio Ukmergės r.).

Projektinis 2010 m. žvalgomųjų archeologinių tyrimų tikslas - nustatyti 2009 m. atrastų objektų išlikimo laipsnį, objektų pobūdį bei ribas, bei taip pat patikslinti chronologiją (žr. 2 priedą). Pasikeitus finansavimo sąlygomis darbai vykdyti tik Jakšiškio senovės gyvenvietėje. Šių darbų tikslas – nustatyti gyvenvietės ribas ir antropogeninės veiklos intensyvumą jose. To siekta darant gręžinius gyvenvietėje, vizualiai vertinant sedimentaciją jų stulpeliuose bei atliekant kokybinį fosfatų (P) testą. Vėliau atskirų gręžinių vietoje iškasti 6 kontroliniai šurfai (viso 6 m²).

Tęsiamą 2009 m. šurfų numeracija – pradedant Nr.64. Radiniai kiekviename šurfe buvo sunumeruoti atskirai (žr. radinių sąrašą, numeris skliausteliuose), drauge sunumeruojant visus 2010 m. aptiktus radinius. Dirbinių metrikos “Jak, šurfo Nr./lauko inv.Nr.”. Radiniai perduoti LNM.

Archeologiniams darbams Kultūros paveldo departamentas 2010 06 09 išdavė leidimą (Nr.83) pagal žvalgomųjų tyrimų projektą Nr. 83, 2010 05 31. Lauko darbus, fiksaciją vykdė ir objektų bei radinių aprašymus parengė ataskaitos autorė.

Tyrimų metu buvo naudojamas kalamas grąžtas 5 cm skersmens. Šurfai ir gręžiniai lokalizuoti GPS imtuvu Magellan Explorist 210. Visos koordinatės, perskaičiuotos iš laipsninių, pateikiamos LKS94 sistemoje.

Jakšiškio senovės gyvenvietė ir 2010 m. tyrimų joje eiga

Jakšiškio senovės gyvenvietė yra kairiajame Šventosios krante, pirmoje viršsalpinėje terasoje, į P nuo Dagios upelio, prie pat Jakšiškio pilkapyno teritorijos Š ribos. Gyvenvietė aptikta 2009 m.¹ vykdant projektą “Archeokraštovaizdis” (2008-2010 m.) (1 pav.). Iškasus kelis šurfus (š. Nr. 27, 28, 30) po 0,2 m storio miškožemiu užfiksuota kieta, pilka žemė, kurioje gausu perdegusių akmenukų nuoskalų, rasta lipdytos keramikos, tinko fragmentų. Įžemis – geltonas smėlis - pasiektas 0,35-0,4 m gylyje.

2010 m. gyvenvietės ribos ir kultūrinio sluoksnio intensyvumas buvo vertinamas pasitelkus archeologinius ir cheminius metodus. Pradžioje gyvenvietėje dirbta su kalamuoju gražtu: fiksuojami grėžiniuose matomi sedimentaciniai pjūviai ir imami mėginiai fosfatų analizei. Vėliau, jau turint kokybinio fosfatų testo rezultatus, keliose vietose buvo kasami kontroliniai šurfai.

2010 m. tyrimų grėžiniais metodika

Grėžinių tinklas

Kultūrinis sluoksnis buvo tikrinamas kalant į žemę 1 m ilgio gražta. Padaryti 49 grėžiniai (2 pav.) Grėžiniai išdėstyti 4-iomis skirtingo ilgumo eilėmis, kuriose atstumas tarp gretimų grėžinių buvęs maždaug 10 m. Trys grėžinių eilės išdėstytos iš Š į P, paraleliai Šventosios upę (arčiausiai upės – grėžiniai Nr.1-22, toliau – Nr.23-32; toliausiai – Nr. 43-49). Šiaurinis eilų galas siekęs dujotiekio liniją, pietinis – pilkapyno teritoriją. Tarpai tarp eilų buvę 40-50 m. ilgio. Dar viena grėžinių eilė (Nr.33-42) ėjo iš V į R, palei Dagios upelį, aukštumos pakraštyje tarp skardžio į upelį ir dujotiekio linijos. Tokiu būdu buvo išžvalgytas 100x240 m plotas arba beveik 2,5 ha.

Grėžinių stulpelių fiksavimas

Sluoksnio pjūvis fiksuojamas kiekvienam grėžiniui, nurodant vietą, iš kurios imti mėginiai fosfatų analizei (žr. Grėžinių ir P testo rezultatų aprašymą). Skirtingi sedimentaciniai sluoksniai sužymėti raidėmis, reiškiančiomis miškožemį (A), kultūrinį sluoksnį ir spėjamą kultūrinį sluoksnį – pilkšvą smėlį (B), maišyto smėlio sluoksnį (C), įžemį (D). Tai leidžia tarpusavyje palyginti to paties sluoksnio, kartais pjūviuose fiksuojamo skirtinguose gyliuose, rezultatus.

Fosfatų analizei (žr. toliau) imti 5 cm ilgio grėžinio stulpeliai. Jei iš to paties sedimentacinio sluoksnio imti keli mėginiai, jie atitinkamai sužymėti raidėmis B1, B2 ir t.t. (žr. Grėžinių ir P testo rezultatų aprašymą).

Grėžiniuose bandinių kiekis priklausė nuo litologijos. Esant nesudėtingai ir sekiai litologijai (pvz., miškožemiui ir įžemiui) imtas tik vienas ar keli bandiniai. Jei sedimentacija sudėtingesnė ir gilesnė, - atitinkamai didesnis bandinių ir kiekis, kai kur 4-5 bandiniai iš skirtingų grėžinio stulpelių. Iš viso su 48 grėžiniais atliktas 87 testai. Dar du mėginiai ištirti grėžinyje 49 netoli pilkapyno Š ribos buvusiame pilkapio sampile.

¹ Simniškytė-Strimaitienė, A. Šventosios upės vidurpio, Anykščių r., archeologinių žvalgomųjų tyrimų 2009 m. ataskaita. LII RS 5232

P (fosforo reikšmių) testas lauko sąlygomis

Fosforo kokybinis testas atliktas remiantis Eidt (1973)² pateikta metodika. Taip pat remtasi Bjelajac ir kt. (1996)³ bei Österholm ir Österholm (1997)⁴ darbuose išdėstyta praktine lauko testo atlikimo patirtimi, ją adaptuojant prie konkrečių rezultatų iš Jakšiškio gyvenvietės.

Naudoti reagentai:

- amonio molibdato tetrahidratas $(\text{NH}_4)_6\text{Mo}_7\text{O}_{24} \cdot 4\text{H}_2\text{O}$, chemiškai švarus, $\geq 99\%$;
- druskos rūgštis (HCl), švari analizei, $\geq 37\%$;
- askorbo rūgštis ($\text{C}_6\text{H}_8\text{O}_6$), švari analizei, $\geq 99\%$.

Tirpalas A. 5 g $(\text{NH}_4)_6\text{Mo}_7\text{O}_{24} \cdot 4\text{H}_2\text{O}$ ištirpinta 100 ml kambario temperatūros distiliuoto vandens. Pridėta 30 ml 5 M HCl tirpalo.

Tirpalas B. 250 mg $\text{C}_6\text{H}_8\text{O}_6$ ištirpinta 50 ml kambario temperatūros distiliuoto vandens⁵.

Lauko sąlygomis atliekamo kokybinio fosfatų testo privalumas yra galimybė momentiška nustatyti fosforo santykinės reikšmės konkrečioje vietoje. Metodu ieškoma vietų su bendrame fone išsiskiriančiomis (padidėjusiomis ar sumažėjusiomis) fosforo reikšmėmis. Tokiu būdu tyrimų Jakšiškio gyvenvietėje metu buvo išskirtos 4 fosforo intensyvumą indikuojančios grupės, pagrįstos spalvine reikšme: mėlynos dėmės intensyvumu ir dydžiu (iš esmės jos atliepia Österholm pasiūlytas 5 grupes): I grupė - mėlynos spalvos nėra arba ji visai nežymi; II grupė – mėlyna spalva aplink mėginį; III grupė – mėlyna spalva aplink bandinį su išryškėjusiais spinduliais; IV grupė – užlašinus tirpalo A, atsiranda geltona spalva, užlašinus tirpalo B – ryški mėlyna spalva, spinduliai kontrastingesni.

Be spalvinės reikšmės kokybinio įvertinimo, tam tikri testo kiekybiniai (arba verčiami į kiekybinius) parametrai buvo vertinami balais:

- laikas, per kurį atsiranda mėlyna spalva (sekundėmis): 4 balai – 0-10 sek, 3 balai – 11-20 sek., 2 balai – 21-30 sek., daugiau 30 sek.- 1 balas.
- mėlynų spinduliukų ilgis nuo bandinio krašto (mm, imant vidurkį).
- Mėlynos spalvos intensyvumas (1 balas - labai šviesi, 2 balai - šviesi, 3 balai - vidutiniška, 4 balai - tamsi)
- mėlynos dėmės dydis lyginant su drėgna dėme (%): 2 balai mėlyna dėmė = drėgna dėmė, 1 balas - mėlyna dėmė < drėgna dėmė. Visų bandinių atvejais mėlynoji dėmė sudarė iki 50% drėgnos dėmės.

Pusiau kiekybinis testas atliko savotišką kokybinio metodo kontrolę. Ne visuomet pagal balų sumą žemiausi ar aukščiausi rodikliai atitiko kokybinio testo atitinkamas grupes. Tyrimo eigoje susidurta su spalvos vertinimo subjektyvumo faktoriais, o taip pat kai kurių skaitinių parametrų nustatymo sunkumais. Pvz., matuojant mėlynos

² Eidt R.C. 1973. A rapid chemical field test for archaeological site surveying. *American Antiquity*, 38, 206–210.

³ Bjelajac V., Luby E.M., Ray R. 1996. A validation test of a field-based phosphate analysis technique. *Journal of Archaeological Science*, 23, 243–248.

⁴ Österholm I., Österholm S. 1997. Spot tests as a phosphate survey method in the field: practical experiences. In: G. Burenhult (ed), *Remote sensing Vol. 1. Teses and Papers in North-European Archaeology*, 13:a, 137–152.

⁵ Tirpalus paruošė Chemijos instituto darbuotoja dr. A. Selskienė.

dėmės spindulį jai esant labai šviesiai sudėtinga apibrėžti kontūrus, - spindulio ilgis gali pasirodyti ilgesnis nei intensyvesnės spalvos dėmėms su aiškiais kontūrais. Paklaidų neišvengiama ir matuojant dėmės atsiradimo laiką, jei ji nėra intensyvi. Tačiau visumoje fosforų reikšmių intensyvumo kitimas didžia dalimi sutapo. I grupę (39 testus) sudarė mėginiai su nuliniiais arba žemais (5-6) balais; įvairiausia buvo II-oji grupė (29 testai, nuo 6 iki 10 balų); III grupė – 15 testų (9-12 balų); IV grupė – (6 testai, 12-13 balų). Mėlynos dėmės spindulio skersmuo tarp grupių mažiausiai skyrėsi (dėl jau nurodytos priežasties), jis gali būti vienodas tiek II, tiek IV grupėse. Ryškiausiai skyrės mėlynos dėmės atsiradimo laikas, kuris III-IV grupėse atsirasdavo iš karto užpylus B reagento, tuo tarpu pirmose grupėse per pirmąjį pusės minutės etapą neretai jis iš viso neišryškėdavo.

2010 m. tyrimų aprašymas

Gręžinių aprašymas ir P testo rezultatai

Gręžiniuose fiksuojamas kultūrinis sluoksnis buvo labai neryškus, vizualiai jį sudėtinga atskirti nuo miškožemio. Todėl fosfatų tyrimai didžia dalimi pasiteisino ir gerokai papildė informaciją apie sluoksnių sedimentaciją ir antropogeninės veiklos intensyvumą gyvenvietėje. Atlikus geocheminius tyrimus iškasti 6 kontroliniai šurfai Nr.64-69.

Gręžinio eil. Nr.	Sedimentacinių sluoksnių gylis	Sluoksnių charakteristika	P tyrimai (gylis)	P tyrimai (sluoksni o kodai)	Pusiau kiekybinės analizės rezultatai (balų suma)	Kokybinio testo rezultatai (1-4 grupės)
1	0-10	miškožemis	5--10	A	0	1
	10-37	kult.sluoksnis	15-20	B1	5	1
	10-37	kult.sluoksnis	30-35	B2	5	1
	37-42	įžemis, smėlis	37-42	D	8	2
2	0-10	miškožemis	5--10	A	0	1
	10--30	kult.sluoksnis	15-20	B1	0	1
	10--30	kult.sluoksnis	25-30	B2	6	1
	30-50	maišytas smėlis	40-45	C	9	2
	50-70	įžemis, smėlis	55-60	D	10	2
3	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10--35	kult.sluoksnis	10--15	B1	0	1
	10--35	kult.sluoksnis	20-25	B2	0	1
	10--35	kult.sluoksnis	30-35	B3	11	3
	35-40	įžemis, smėlis	-	-	-	-
4	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-40	kult.sluoksnis	15-20	B1	5	1
	10-40	kult.sluoksnis	25-30	B2	7	2
	40-50	maišytas smėlis	40-45	C1	13	4
	50-70	maišytas smėlis	60-65	C2	12	3
	70-75	įžemis, smėlis	-	-	-	-
5	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-50	kult.sluoksnis	10--15	B1	0	1
	10-50	kult.sluoksnis	20-25	B2	0	1
	10-50	kult.sluoksnis	35-40	B3	0	1
	10-50	kult.sluoksnis	45-50	B4	11	3
6	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-33	kult.sluoksnis	15-20	B1	0	1
	10-35	kult.sluoksnis	25-30	B2	5	1
	35-67	maišytas smėlis	45-50	C1	6	1
	35-67	maišytas smėlis	60-65	C2	9	2
	67-70	įžemis, smėlis	-	-	-	-
7	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-33	kult.sluoksnis	15-20	B1	10	2
	10-33	kult.sluoksnis	30-35	B2	10	2
	33-40	maišytas smėlis	35-40	C	13	4
	40-70	įžemis, smėlis	-	-	-	-
8	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10--25	kult.sluoksnis	20-25	B	10	2
	25-70	įžemis, smėlis	27-32	D	11	3
9	0-15	miškožemis	-	-	-	-
	15-45	kult.sluoksnis	15-20	B1	5	1

	15-45	kult.sluoksnis	25-30	B2	8	2
	15-45	kult.sluoksnis	40-45	B3	8	2
	45-55	geltono smēlio tarpsluoksnis	-	-	-	-
	55-80	maišytas smēlis	55-60	C1	8	2
	80-85	tamsus tarpsluoksnis	77-82	C2	6	1
	85-90	ījēmis, smēlis	85-90	D	6	1
10	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10--20	kult.sluoksnis	15-20	B	10	2
	20-45	maišytas smēlis	-	-	-	-
	45-70	ījēmis, smēlis	-	-	-	-
11	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10--30	kult.sluoksnis	25-30	B	9	2
	30-35	maišytas smēlis, pilkšvas	30-35	C	6	1
	35-95	ījēmis, smēlis	35-40	D	6	1
12	0-7	miškožemis	-	-	-	-
	7-45	kult.sluoksnis	20-25	B1	5	1
	7-45	kult.sluoksnis	25-30	B2	9	2
	45-85	ījēmis, smēlis	47-52	D	12	3
13	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10--25	kult.sluoksnis	20-25	B	10	3
	25-50	maišytas smēlis	-	-	-	-
	50-80	ījēmis, smēlis	55-60	D1	6	1
	50-80	ījēmis, smēlis	60-65	D2	8	2
14	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10--25	kult.sluoksnis	20-25	B	7	2
	25-75	ījēmis, smēlis	-	-	-	-
15	0-20	miškožemis	-	-	-	-
	20-30	kult.sluoksnis	20-25	B	12	4
	30-40	maišytas smēlis, pilkšvas	-	-	-	-
	40-67	ījēmis, smēlis	-	-	-	-
16	0-20	miškožemis	-	-	-	-
	20-30	kult.sluoksnis	25-30	B	10	2
	30-40	maišytas smēlis, pilkšvas	30-40	C	11	3
	40-75	ījēmis, smēlis	-	-	-	-
17	0-20	miškožemis	-	-	-	-
	20-30	pilkšvas sluoksnis	25-30	B	9	2
	30-85	ījēmis, smēlis	-	-	-	-
18	0-20	miškožemis	-	-	-	-
	20-80	ījēmis, smēlis	20-25	D	8	2
19	0-22	miškožemis	15-20	A	0	1
	22-50	ījēmis, smēlis	-	-	-	-
20	0-25	miškožemis	20-25	A	8	2
	25-60	ījēmis, smēlis	-	-	-	-
21	0-25	miškožemis	15-20	A	5	1
	25-75	ījēmis, smēlis	-	-	-	-
22	0-20	miškožemis	15-20	A	0	1
	20-70	ījēmis, smēlis	-	-	-	-
23	0-20	miškožemis	15-20	A	0	1
	20-45	geltonas smēlis	-	-	-	-
	45-85	ījēmis, balkšvas smēlis	-	-	-	-
24	0-15	miškožemis	10--15	A	0	1
	15-33	geltonas smēlis	25-30	D	12	4
	33-42	ījēmis, balkšvas smēlis	-	-	-	-
25	0-30	miškožemis	25-30	A	11	3

	30-32	smėlio tarp sluoksnis	30-35	B1	12	3
	32-40	pilkšvas smėlis	35-40	B2	7	2
	40-85	įžemis, smėlis	-	-	-	-
26	0-20	miškožemis	0-20			
	20-30	pilkšvas sluoksnis	25-30	B	0	1
	30-60	geltonas smėlis	-	-	-	-
	60-80	įžemis, smėlis	-	-	-	-
27	0-20	miškožemis	0-20	A	0	
	20-30	pilkšvas smėlis	20-30	B	13	4
	30-90	įžemis, smėlis	-	-	-	-
28	0-15	miškožemis	-	-	-	-
	15-45	pilkšvas smėlis	30-35	B1	0	1
	15-45	pilkšvas smėlis	40-50	B2	6	1
	45-60	įžemis, smėlis	-	-	-	-
29	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-30	pilkšvas smėlis	25-30	B	5	1
	30-67	įžemis, smėlis	-	-	-	-
30	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-37	pilkšvas smėlis	25-30	B	7	2
	37-80	įžemis, smėlis	35-40	D	9	3
31	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-33	pilkšvas smėlis	25-30	B	9	3
	33-90	įžemis, smėlis	-	-	-	-
32	0-25	miškožemis	20-25	A	6	1
	25-90	įžemis, smėlis	-	-	-	-
33	0-45	pilkšvas smėlis	30-35	B1	7	2
	0-45	pilkšvas smėlis	40-45	B2	6	2
	45-85	įžemis, smėlis	-	-	-	-
34	0-25	pilkšvas smėlis	20-25	B	7	2
	25-90	įžemis, smėlis	-	-	-	-
35	0-30	pilkšvas smėlis	25-30	B	11	3
	30-67	geltonas smėlis	-	-	-	-
	67-70	juosvas tarp sluoksnis	-	-	-	-
36	0-30	pilkšvas smėlis	-	-	-	-
	30-52	įžemis, smėlis	30-35	D	13	4
37	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-40	pilkšvas smėlis	30-35	B	12	3
	40-82	įžemis, smėlis	-	-	-	-
38	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-22	pilkšvas smėlis	20-25	B	9	2
	22-30	maišytas smėlis, pilkšvas	-	-	-	-
	30-85	įžemis, smėlis	-	-	-	-
39	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10-30	maišytas smėlis, pilkšvas	15-20	C	0	1
	30-75	įžemis, smėlis	-	-	-	-
40	0-20	miškožemis	-	-	-	-
	20-25	maišytas smėlis, pilkšvas	20-25	C	11	3
	25-60	įžemis, smėlis	-	-	-	-
41	0-15	miškožemis	-	-	-	-
	15-50	įžemis, smėlis	15-20	D	9	2
42	0-25	miškožemis	20-25	A	11	3
	25-70	įžemis, smėlis	-	-	-	-
43	0-25	miškožemis	20-25	A	0	1
	25-90	įžemis, smėlis	-	-	-	-
44	0-30	miškožemis	25-30	A	0	1

	30-47	maišytas smėlis, pilkšvas	-	-	-	-
	47-95	įžemis, smėlis	-	-	-	-
45	0-15	miškožemis	-	-	-	-
	15-20	maišytas smėlis, pilkšvas	15-20	C	0	1
	20-85	įžemis, smėlis	-	-	-	-
46	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10--25	pilkšvas smėlis	-	-	-	-
	25-90	įžemis, smėlis	25-30	D1	0	1
	25-90	įžemis, smėlis	30-35	D2	0	
47	0-20	miškožemis	15-20	A	0	1
	20-35	geltonas smėlis	-	-	-	-
	35-78	įžemis, balkšvas smėlis	-	-	-	-
48	0-10	miškožemis	-	-	-	-
	10--30	maišytas smėlis, pilkšvas	25-30	B	5	1
	30-90	įžemis, smėlis	-	-	-	-
49	0-70	sampilo smėlis	25-40	-	6	2
	70-90	sampilo pagrindas	85-90	-	6	2

Šurfo aprašymas

64 šurfas (2-3 pav., 50, 57 nuotr.)

Šurfas kastas gyvenvietės pakraštyje netoli skardžio į Šventosios upę, pirmosios gręžinių eilės ašyje. Šurfo dydis 1x1 m, kraštinėmis orientuotas pagal pasaulio šalis.

Šurfe aptiktas 0,15 m storio miškožemio sluoksnis. Po juo – 0,25 m storio kieta pilka žemė su perdegusių akmenukų nuoskalomis, rasta lipdytos keramikos (7 vnt.). 0,4 m gylyje atidengtas įžemis – geltonas smėlis.

65 šurfas (2-3 pav., 51, 57 nuotr.)

Šurfas kastas gyvenvietės pakraštyje netoli skardžio į Šventosios upę, pirmosios gręžinių eilės ašyje, į Š nuo šurfo 64. Šurfo dydis 1x1 m, kraštinėmis orientuotas pagal pasaulio šalis.

Šurfe aptiktas 0,15 m storio miškožemio sluoksnis. Po juo – 0,2 m storio kieta pilka žemė su perdegusių akmenukų nuoskalomis, rasta lipdytos keramikos (7 vnt., 3 iš jų neinventorinti). 0,4-0,5 m gylyje atidengtas įžemis – geltonas smėlis. Šurfo PV dalyje pilko smėlio sluoksnis gilėja į upės pusę, čia įžemis pasiektas 0,75 m gylyje. Galbūt tai natūrali dubuma, nedidelė griova, kurių apstu nuerodavusioje gyvenvietės dalyje prie pat šlaito.

66 šurfas (2-3 pav., 52, 53, 57 nuotr.)

Šurfas kastas gyvenvietės vidinėje dalyje, antrosios gręžinių eilės ašyje, grežinio 27 vietoje. Šurfo dydis 1x1 m, kraštinėmis orientuotas pagal pasaulio šalis.

Šurfe aptiktas 0,1 m storio miškožemio sluoksnis. Po juo – 0,12 m storio kieta pilka žemė su perdegusių akmenukų nuoskalomis, rasta kelios šukės lipdytos keramikos. 0,3 m gylyje atidengtas įžemis – žvyringas smėlis. Šurfo PR pusėje pilkasis sluoksnis kiek patamsėjęs tęsiasi ir šurfo PR kampe buvo 0,37 cm storio. Tai kažkokios ūkinės duobės pakraštys. Prieš tai čia padarytame grežinyje 27 nustatytos aukštos P reikšmės. Duobėje rasti kelių perdegusių akmenukų nuotrupos ir gyvulio kaulo skeveldra.

67 šurfas (2-3 pav., 54, 58 nuotr.)

Šurfas kastas gyvenvietės vidinėje dalyje, į R nuo šurfo 66. Šurfo dydis 1x1 m, kraštinėmis orientuotas pagal pasaulio šalis.

Šurfe aptiktas 0,1 m storio miškožemio sluoksnis. Po juo – 0,2 m storio kieta pilka žemė su perdegusių akmenukų nuoskalomis, rasta lipdytos keramikos (4 vnt.). 0,35 m gylyje atidengtas įžemis – geltonas smėlis.

68 šurfas (2-3 pav., 55, 58 nuotr.)

Šurfas kastas gyvenvietės vidinėje dalyje, į P nuo šurfo 66 ir 67. Šurfo dydis 1x1 m, kraštinėmis orientuotas pagal pasaulio šalis.

Šurfe aptiktas 0,1 m storio miškožemio sluoksnis. Po juo – 0,25 m storio kieta pilka žemė su perdegusių akmenukų nuoskalomis, rasta kelios šukės lipdytos keramikos. 0,35 m gylyje pasiektas įžemis – geltonas smėlis.

69 šurfas (2-3 pav., 56, 58 nuotr.)

Šurfas kastas gyvenvietės vidinėje dalyje, į R nuo šurfo 67 ir 68. Šurfo dydis 1x1 m, kraštinėmis orientuotas pagal pasaulio šalis.

Šurfe aptiktas 0,15 m storio miškožemio sluoksnis. Po juo – 0,1 m storio kieta pilka žemė su perdegusių akmenukų nuoskalomis. 0,3 m gylyje pasiektas įžemis – geltonas smėlis.

2010 m. tyrimų rezultatai

Vertikalus P reikšmių grėžiniuose pasiskirstymas

Sudėtingesnės sedimentacijos grėžiniuose išryškėjo P reikšmių vertikalaus pasiskirstymo dėsninumai. Pastebėta, jog miškožemyje (A), ypač jo viršutinėje dalyje, fosforo reikšmės labai žemos (pvz., 1, 2 grėžniai). Tik grėžiniuose 25 ir 42 pilko miškožemio apatinėje dalyje fiksuota žymi koncentracija (III gr.). Kultūrinio sluoksnio (B) skirtingų dalių (B1, B2 ir t.t.) stulpeliuose P reikšmės buvo skirtingos. Viršutinėje sluoksnio dalyje (B1) dažniausiai jos minimalios. Žymesnė P koncentracija aptikta pilkšvo kultūrinio sluoksnio apatinėje dalyje, smėlyje (C) po kultūriniu sluoksniu arba netgi įžemyje. Pvz., grėžinyje 2 atlikti 5 testai: miškožemyje (A, 5-10 cm gyl.), kultūriniame sluoksnyje (B1, 15-20 cm gyl. ir B2, 25-30 cm gyl.) fiksuotos I grupės P reikšmės; o maišytame sluoksnyje po kultūriniu (C, 40-45 cm gyl.) ir įžemyje (55-60 cm, gyl.) – II grupė. Grėžinyje 4 reikšmės kito dar įvairiau: kultūrinio sluoksnio viršuje (B1, 15-20 cm) fiksuota I grupė, viduryje (B2, 25-30 cm) II grupė, maišytame sluoksnyje po kultūriniu (C1, 40-45 cm) – IV grupė ir kiek sumažėjusios – III grupės - maišytame sluoksnyje virš įžemio (C2, 60-65 cm). Grėžinyje 12 kultūrinio sluoksnio viršuje (B1, 20-25 cm) fiksuota I grupė, viduryje (B2, 25-30 cm) - II grupė, įžemyje po kultūriniu (D, 40-45 cm) – III grupė. Grėžinyje 13 kultūrinio sluoksnio apačioje (B, 20-25 cm) fiksuota III P grupė. Įžemyje (D1) P reikšmės buvo jau sumažėjusios, tačiau gilesniame įžemio lygmenyje (D1, 60-65 cm), jos vėl kiek padidėjo – II grupė.

1 lent. Grupių pagal kokybinio P testo rezultatus (testų kiekis) vertikalus pasiskirstymas grėžiniuose

		Grupės pagal kokybinio P testo rezultatus (testų kiekis)				
		I	II	III	IV	Viso
A	Miškožemis	11	1	2	-	14
B	Kultūrinis sluoksnis (pilka žemė su radiniais)	19 (B1-9, B2-6, B3-1, B-3)	18 (B1-2, B2-6, B3-1, B-9)	7 (B1-1, B3-1, B4-1, B-4)	2	46
C	Sluoksnis po kultūriniu sl.	5 (C1-1, C2-1, C-3)	3 (C1-1, C2-1, C-1)	3 (C2-1, C-2)	2 (C1-1, C-1)	13
D	Įžemis	4 (D1-2, D-2)	5 (D2-1, D-4)	3	2	14
Viso		39	27	15	6	87

Apibendrinant rezultatus galima konstatuoti, jog esant plonam kultūriniam sluoksniui didžiausia fosforo koncentracija telkėsi kultūrinio sluoksnio apačioje ar netgi sedimentaciniuose sluoksniuose po juo.

Horizontalus P reikšmių pasiskirstymas ir kultūrinio sluoksnio gyvenvietėje paplitimas

Žvalgytoje 2,5 ha gyvenvietės dalyje ženkiausia fosforo koncentracija fiksuota aukštumos pakraščiuose prie Šventosios upės ir Dagios upelio. Tad neabejotinai galima teigti, jog XX a. pabaigoje palei Dagios upelį nutiestas dujotiekis (žr. 2009 m. ataskaitą) suardė žymią gyvenvietės dalį. Tolstant nuo santakos pietų

kryptimi fosforo koncentracija kiek sumažėja, tačiau išlieka pakankamai ženkli iki pat pilkapyno teritorijos (III, IV grupės) ir iš dalies joje (II grupės). Tiesa, antropogeninės kilmės fosforo reikšmės čia jau greičiausiai susijusios su kitokio pobūdžio veikla nei gyvenvietėje. Vakarų kryptimi palei Dagios upelį gyvenvietės ribos siekusios toliau nei 100 m. ir išėjusios iš tirtu ploto ribų.

Tolstant nuo vandens R-PR kryptimi fosforo reikšmės mažėja: trečiojoje Š-P kryptimi orientuotoje grėžinių eilėje, maždaug 100-140 m atstumu nuo Šventosios testai fosforo indikuoja labai nedaug. Tiek jos, tiek vizuali grėžinių gyvenvietės gilumoje apžiūra (nesudėtinga sedimentacija) indikavo čia būsiant gyvenvietės užribį. Tačiau iškastame šurfe 69 dar rasta degusių ir skilusių akmenų, kurie sietini su žmogaus veikla gyvenvietėje. Gan netikėti pasirodė gyvenvietės vidinėje dalyje grėžinio 27 fosforo koncentracijos rodikliai - vieni aukščiausių visoje gyvenvietėje. Šioje vietoje iškasus kontrolinį šurfą (Nr. 66) paaiškėjo, jog čia buvusi kažkokia ūkinė duobė, kurioje be keramikos fragmentų aptikta ir kaulo skeveldra.

Visumoje fosforo koncentracija gyvenvietėje buvusi netolygi, fosforo reikšmių kitimas nenuoseklus. Gretimų grėžinių rodikliai šokinėjo nuo maksimalių iki minimalių reikšmių. Nors grėžiniuose arčiau upės aukštos fosforo reikšmės pasitaikė dažniau, tačiau čia gausu ir rezultatų su žema P koncentracija. Grėžinyje 27 fiksuotos vienos aukščiausių P reikšmių gyvenvietėje (IV grupė), tuo tarpu gretimajame 28 - jos buvo minimalios. Tą reiktų sieti ne tik su netolygiu apgyvendinimu, bet ir skirtingo pobūdžio veikla, - fosforas neindikuoja visos antropogeninės veiklos pėdsakų, tik tam tikrą jos rūšį, susijusią su gyvulių laikymu uždarose patalpose, maisto gamyba, atliekų zonomis, todėl nežymūs fosforo kiekiai jokių būdu nereiškia antropogeninės veiklos nebuvimo. Galima daryti prielaidą, jog gyvenamoji zona buvusi aukštumos pakraščiuose arčiau Šventosios upės ir Dagios upelio. Nežinia, kokia gyvenvietės dalis nuerodavusi, nemažai jos suardė dujotiekio linija. Gyvenvietės dalyje, esančioje atokiau vandens, galėjusi vykti įvairi kitokia ūkinė, o taip pat būti įrengta atliekų ar maisto saugojimo vietų.

Išvados:

1. 2010 m. pagal mokslinį projektą "Archeokraštovaizdis" buvo tęsiami ir baigti žvalgomieji tyrimai Anykščių r. prie Šventosios upės. 2010 m. archeologiniai žvalgomieji tyrimai vykdyti 2009 m. aptiktoje Jakšiškio senovės gyvenvietėje.
2. Žvalgyta 2,5 ha gyvenvietės teritorija. Kalamuoju gražtu buvo padaryti 49 grėžiniai, imti mėginiai fosfatų analizei, kurią atlikus iškasti 6 kontroliniai šurfai (Nr. 64-69) bendro 6 m² ploto.
3. Grėžiniuose fiksuojamas kultūrinis sluoksnis buvo labai neryškus, vizualiai jį sudėtinga atskirti nuo miškožemio. Todėl fosfatų testo rezultatai gerokai papildė informaciją apie sluoksnių sedimentaciją ir antropogeninės veiklos paplitimą ir intensyvumą gyvenvietėje.
  - a) Apibendrinant fosforo reikšmių vertikalų išsidėstymą grėžiniuose galima teigti, jog aukščiausios reikmės aptinkamos kultūrinio sluoksnio apatinėje dalyje arba grunte po juo
  - b) Fosforo reikšmių erdvinis paplitimas gyvenvietėje buvęs netolygus, fosforo reikšmių kitimas nenuoseklus. Gretimuose grėžiniuose kokybiniai ir kiekybiniai rodikliai šokinėjo nuo maksimalių iki minimalių reikšmių. Daugiausiai aukštų P reikšmių fiksuota aukštumos pakraščiuose prie vandens. Galima daryti prielaidą, jog gyvenamoji zona koncentravosi aukštumos pakraščiais, arčiau Šventosios ir Dagios upelio. Šios zonos pėdsakai aukštumos pakraštyje P kryptimi fiksuoti faktiškai iki pat pilkapyno teritorijos, o R kryptimi išėjo už tirtos teritorijos. Gyvenvietės dalyje, esančioje atokiau vandens, P reikšmės žemėjo, tačiau ir čia pasitaikė itin aukštos P koncentracijos atveju, sietinų, matyt, su buitinių atliekų ar maisto saugojimo zonomis.
4. Kontroliniai šurfai iš esmės patvirtino fosforo erdvinio paplitimo tendencijas ir jas papildė. Vizuali grėžinių gyvenvietės gilumoje apžiūra (nesudėtinga, artima natūraliai, sedimentacija) ir žemos fosforo reikšmės indikavo teritoriją jau esant už gyvenvietės ribų, tačiau šurfluose čia dar rasta degusių ir skilusių akmenų, kurie susiję su žmogaus veikla.
5. Visuose kastuose kontroliniuose šurfluose aptikta gyvenvietės pėdsakų; keramikos, molio gabalėlių, degusių ir skilusių akmenų. Pagal keramiką gyvenvietę galima datuoti maždaug VI/VII – VIII-IX a.
6. Remiantis erdviniu P reikšmių pasiskirstymu ir šurfų duomenimis galima daryti prielaidą, jog atskiros gyvenvietės zonos nusidriekusios tolėliau už tirtos teritorijos ribų, tad žvalgytasis 2,5 ha plotas yra tik dalis realios gyvenvietės teritorijos.
7. Visą žvalgytą gyvenvietės teritoriją būtina registruoti ir saugoti, praplečiant saugotiną teritoriją R ir PR kryptimi.

Radinių sąrašas

64 šūrfas

- 1 (1) Šukė, lipdytos keramikos, pakraštėlis, grublėtu (?) paviršiumi, 3,2x2,4 cm dydžio, 9 mm storio sienele ir 10 mm storio kiek atlenkta ir priplota briaunele, su 6 mm dydžio gausiomis priemaišomis (57 nuotr.).
- 2 (2) Šukė, lipdytos keramikos, pakraštėlis, 1,8x1,6 cm dydžio, 7 mm storio sienele ir 9 mm storio kiek atlenkta ir priplota briaunele, su 6 mm dydžio gausiomis priemaišomis (57 nuotr.).
- 3 (3) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, lygiu paviršiumi, 2x1,6 cm dydžio, 6 mm storio sienelėm, su 1 mm dydžio gausiomis priemaišomis (57 nuotr.).
- 4 (4) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, briauninė lygiu paviršiumi, 2,2x1,5 cm dydžio, 8 mm storio sienelėm, su 1 mm dydžio gausiomis priemaišomis (57nuotr.).
- 5 (5) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, lygiu paviršiumi, 2,5x1,7 cm dydžio, 9 mm storio sienelėm, su 7 mm dydžio priemaišomis (57 nuotr.).
- 6 (6) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, nutrupėjusiu paviršiumi, 2,2x2,3 cm dydžio, su 6 mm dydžio priemaišomis (57 nuotr.).
- 7 (7) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, grublėtu (?) paviršiumi, 2,1x2 cm dydžio, su gausiomis 5 mm dydžio priemaišomis (57 nuotr.).

65 šūrfas

- 8 (1) Šukė, lipdytos keramikos, pakraštėlis, grublėtu paviršiumi, 4x3,6 cm dydžio, 10 mm storio sienelėm, su 7 mm dydžio gausiomis priemaišomis (57 nuotr.).
  - 9 (2) Šukė, lipdytos keramikos, pakraštėlis, grublėtu paviršiumi, 2,3x1,6 cm dydžio, 7 mm storio sienelėm, su 5 mm dydžio priemaišomis (57 nuotr.).
  - 10 (3) Šukė, lipdytos keramikos, pakraštėlis, smulkus fragmentas, 1,7x1,5 cm dydžio, 9 mm storio sienelėm, su 4 mm dydžio priemaišomis (57 nuotr.).
  - 11 (4) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, grublėtu paviršiumi, 3x2,2 cm dydžio, 10 mm storio sienelėm, su 5 mm dydžio gausiomis priemaišomis (57 nuotr.).
- 3 lipdytos šukelės neinventorintos

66 šūrfas

- 12 (1) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, lygiu paviršiumi, 2x2,1 cm dydžio, 7 mm storio sienelėm, su 4 mm dydžio priemaišomis (58 nuotr.).
- 13 (2) Šukė, 2,3x3,3 cm dydžio, su 6 mm dydžio priemaišomis (58 nuotr.).

67 šūrfas

- 14 (1) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, lygiu paviršiumi, 3,5x2,9 cm dydžio, 9 mm storio, su 8 mm dydžio priemaišomis (58 nuotr.).

15 (2) Šukė, lipdytos keramikos, pakraštėlis, tiesus, grublėtu (?) paviršiumi, 2,2x1,9 cm dydžio, 8 mm storio, su 8 mm dydžio priemaišomis (58 nuotr.).

16 (3) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, grublėtu(?) paviršiumi, 2,1x2,2 cm dydžio, 9 mm storio, su 5 mm dydžio priemaišomis (58 nuotr.).

17 (4) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, lygiu paviršiumi, 1,9x2,3 cm dydžio, 9 mm storio, su 3 mm dydžio priemaišomis (58 nuotr.).

68 šurfas

18 (1) Šukė, lipdytos keramikos, šoninė, lygiu paviršiumi, 3,2x2,5 cm dydžio, 10 mm storio sienelėm, su 5 mm dydžio gausiomis priemaišomis (58 nuotr.).

19 (2) Šukė, priedugnis, lygiu paviršiumi, su 4 mm dydžio gausiomis priemaišomis (58 nuotr.).

2010 m. šurfų ir grėžinių koordinatės LKS94 sistemoje

grėžiniai	X	Y	šurfai	X	Y
1	557049	6137243	64	557043	6137160
2	557052	6137239	65	557045	6137220
3	557047	6137230	66	557092	6137200
4	557045	6137215	67	557071	6137200
5	557044	6137208	68	557080	6137170
6	557045	6137200	69	557115	6137190
7	557044	6137191			
8	557043	6137184			
9	557046	6137167			
10	557037	6137163			
11	557057	6137165			
12	557044	6137154			
13	557042	6137145			
14	557041	6137148			
15	557040	6137130			
16	557043	6137119			
17	557042	6137109			
18	557047	6137102			
19	557043	6137084			
20	557059	6137076			
21	557057	6137047			
22	557082	6137051			
23	557097	6137246			
24	557096	6137236			
25	557098	6137227			
26	557095	6137216			
27	557094	6137197			
28	557092	6137192			
29	557090	6137186			
30	557090	6137177			
31	557089	6137173			
32	557110	6137159			
33	557052	6137275			
34	557069	6137279			
35	557077	6137279			
36	557088	6137279			
37	557093	6137270			
38	557106	6137274			
39	557112	6137270			
40	557126	6137274			
41	557129	6137266			
42	557145	6137272			
43	557136	6137239			
44	557137	6137229			
45	557135	6137218			
46	557138	6137202			
47	557134	6137189			
48	557133	6137183			
49	557107	6137095			

Iliustracijų sąrašai

Planai ir brėžiniai:

- 1 planas. Bendra 2009-2010 m. tirtų šurfų situacija
- 2 planas. 2009-2010 m. tyrinėjimų Jakšiškio senovės gyvenvietėse situacija
- 3 planas. P testo rezultatai. P reikšmių paplitimas tirtoje gyvenvietės dalyje.
- 4 planas. 2010 m. kastų šurfų sienelių pjūviai.

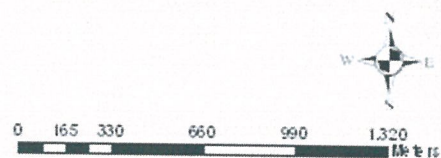
Tyrimų fotofiksacija:

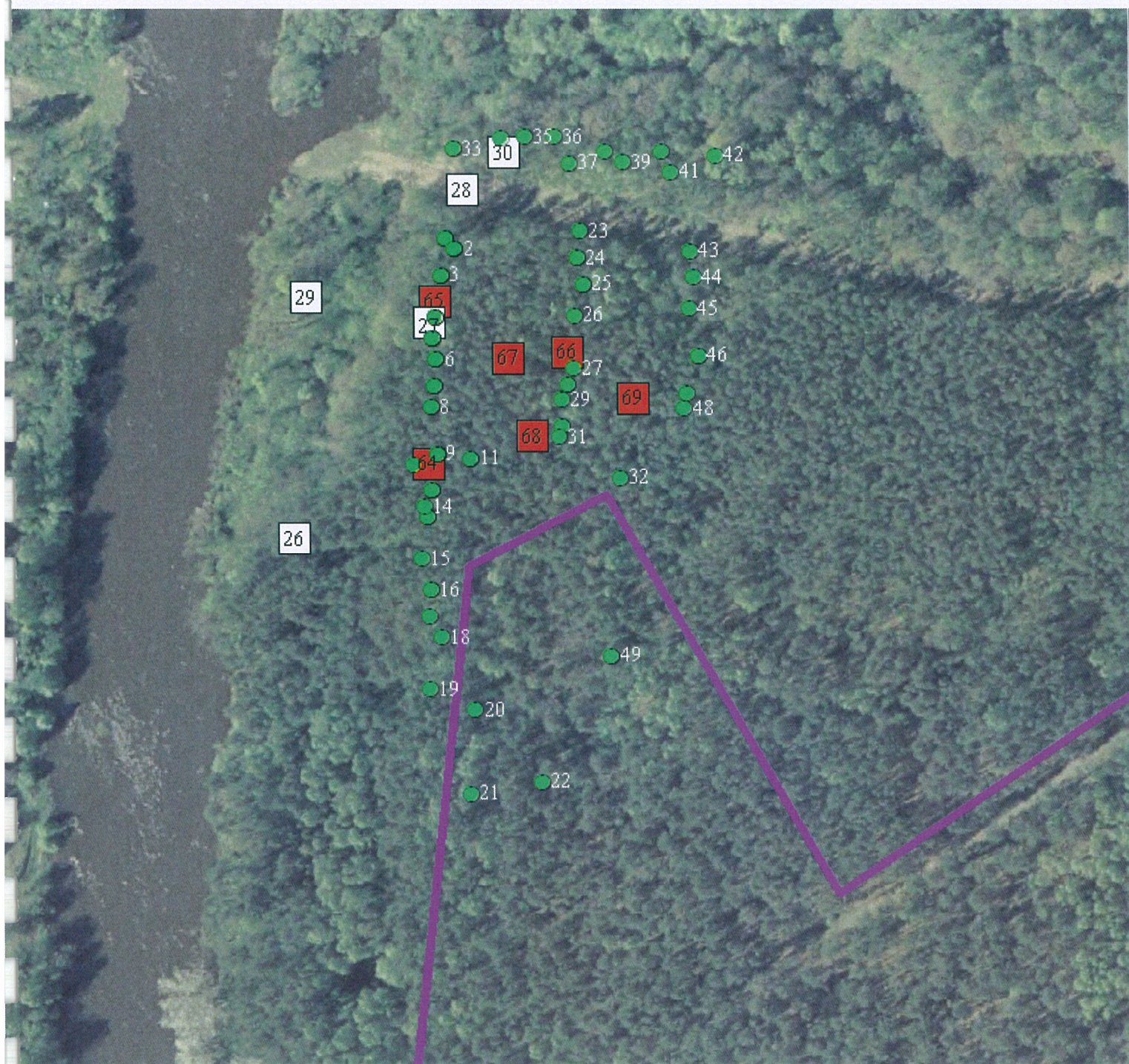
- 1-49 pav. Sedimentacijos fotofiksacija 1-49 gręžiniuose (gręžinių numeracija iliustracijose atitinka gręžinio nr.).
- 50 pav. Šurfas 64.
- 51 pav. Šurfas 65.
- 52-53 pav. Šurfas 66.
- 54 pav. Šurfas 67.
- 55 pav. Šurfas 68.
- 56 pav. Šurfas 69.
- 57 pav. Radiniai iš šurfų 64 ir 65.
- 58 pav. Radiniai iš šurfų 66, 67 ir 68.

Bendra šurfių situacija

- 2009 m. šurfai 1-63
- 2010 m. šurfai 64-69
- paminklų teritorijos

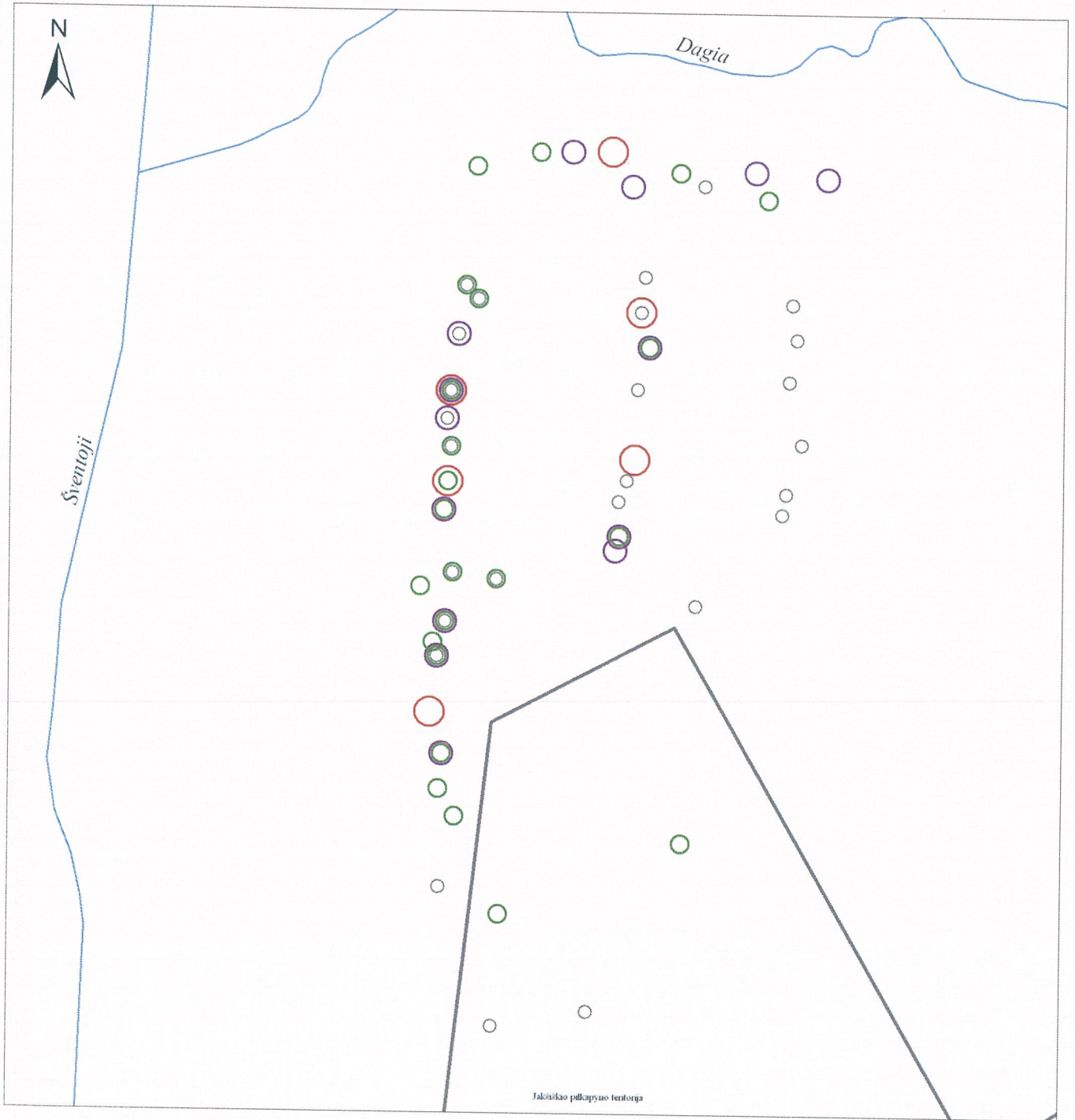

0 15 30 60 90 120 Meters

2009-2010 m. tyrimai Jakšiškio senovės gyvenvietėje

- 2009 m. šurfai
- 2010 m. šurfai 64-69
- 2010 m. gręžiniai
- Jakšiškio pilkapyno teritorija

P kokybinio testo rezultatai

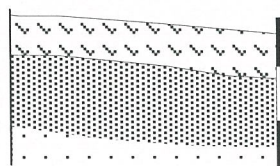
- 1
- 2
- 3
- 4

0 10 20 40 60 80
Meters

Šurfai Jakšiškio senovės gyvenvietėje, 2010

64

Š sienelė

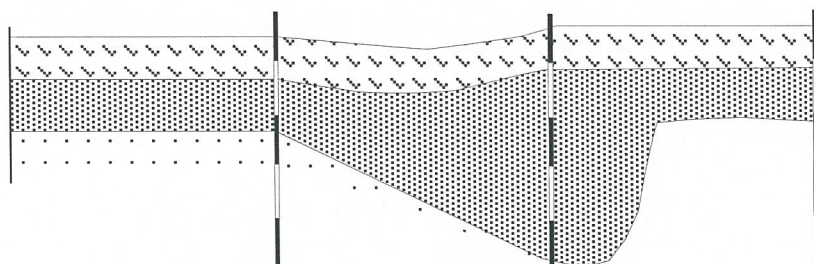

65

Š sienelė

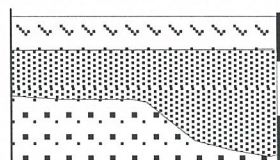
P sienelė

V sienelė

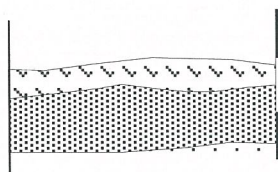
66

R sienelė

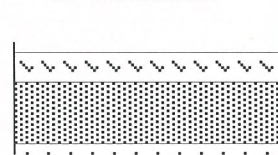
67

Š sienelė

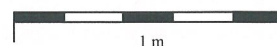
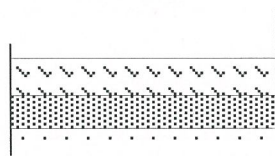
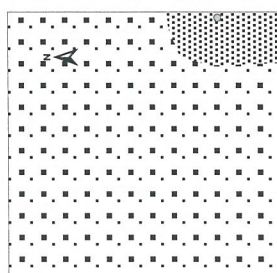
68

P sienelė

69

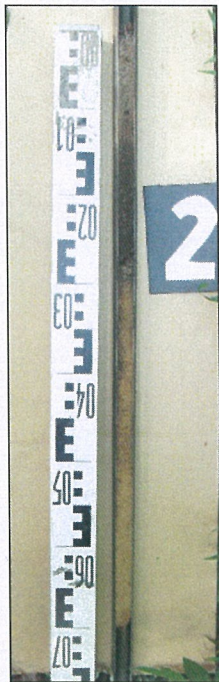
P sienelė

	velėna
	priežvyris
	smėlis
	pilka žemė su degusiais akmenimis ir keramika

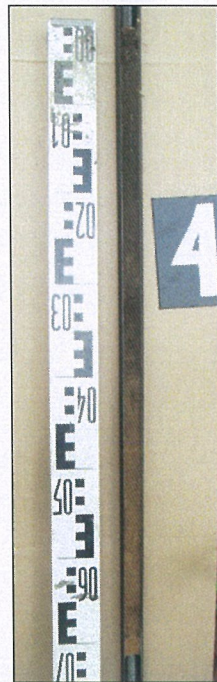
1.

2.

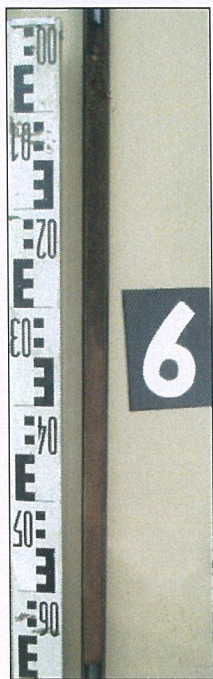
3.

4.

5.

6.

7.

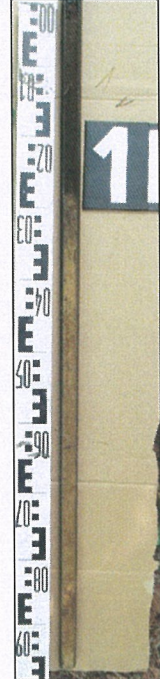
8.

9.

10.

11.

12.

13.

14.

15.

16.

17.

18.

19.

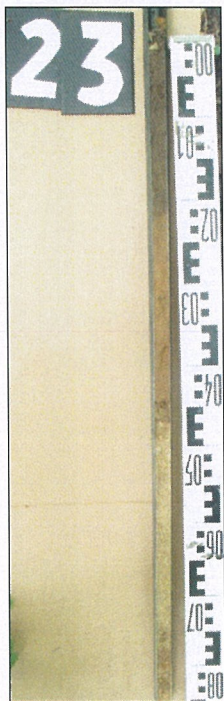
20.

21.

22.

23.

24.

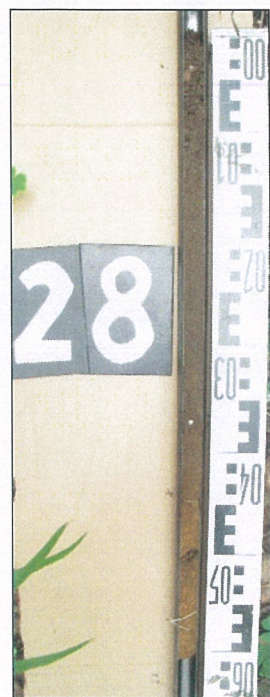
25.

26.

27.

28

29

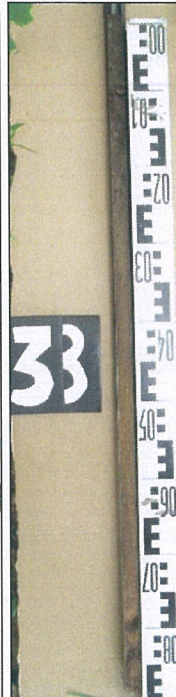
30

31

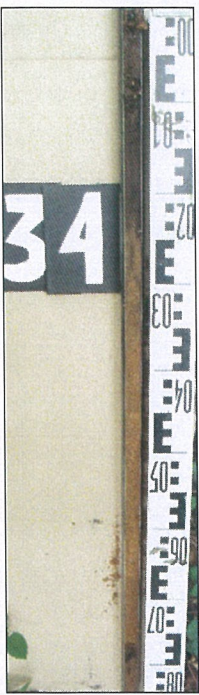

32

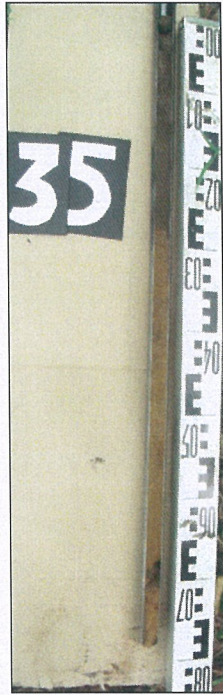

33

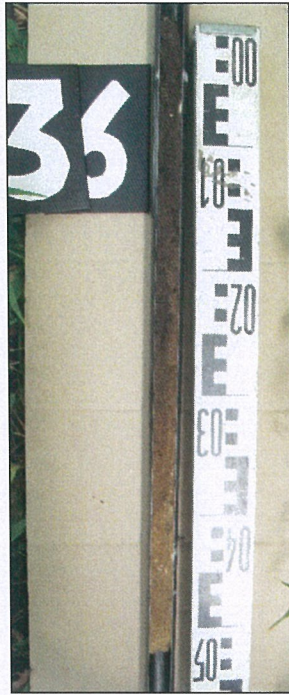

34.

35

36.

37.

38.

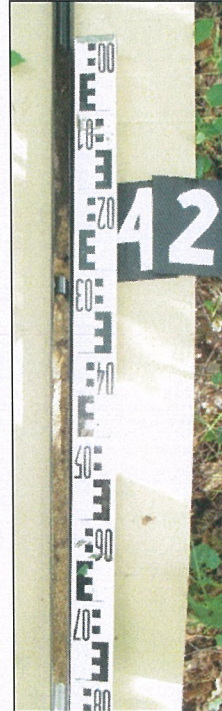
39.

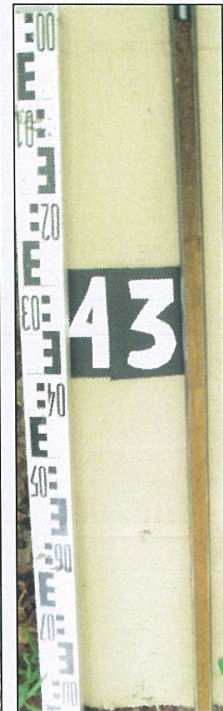
40.

41.

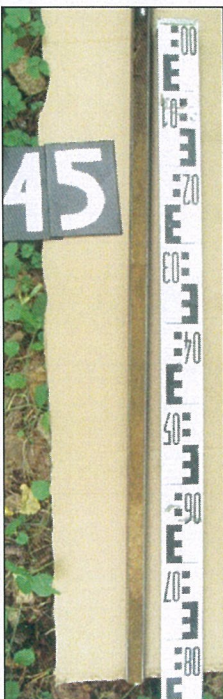
42.

43.

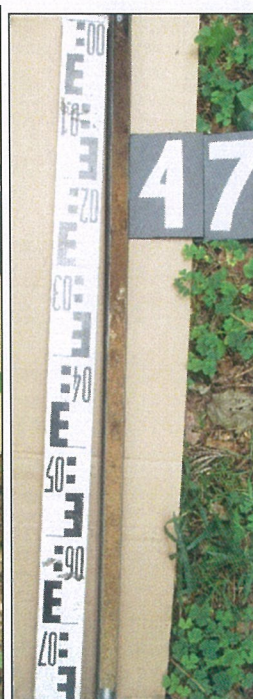
44

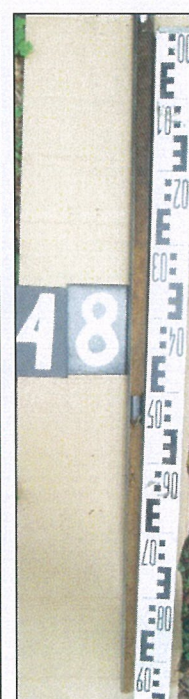
45

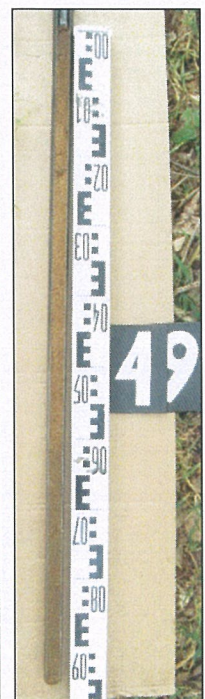
46

47

48

49

50.

51.

52.

53.

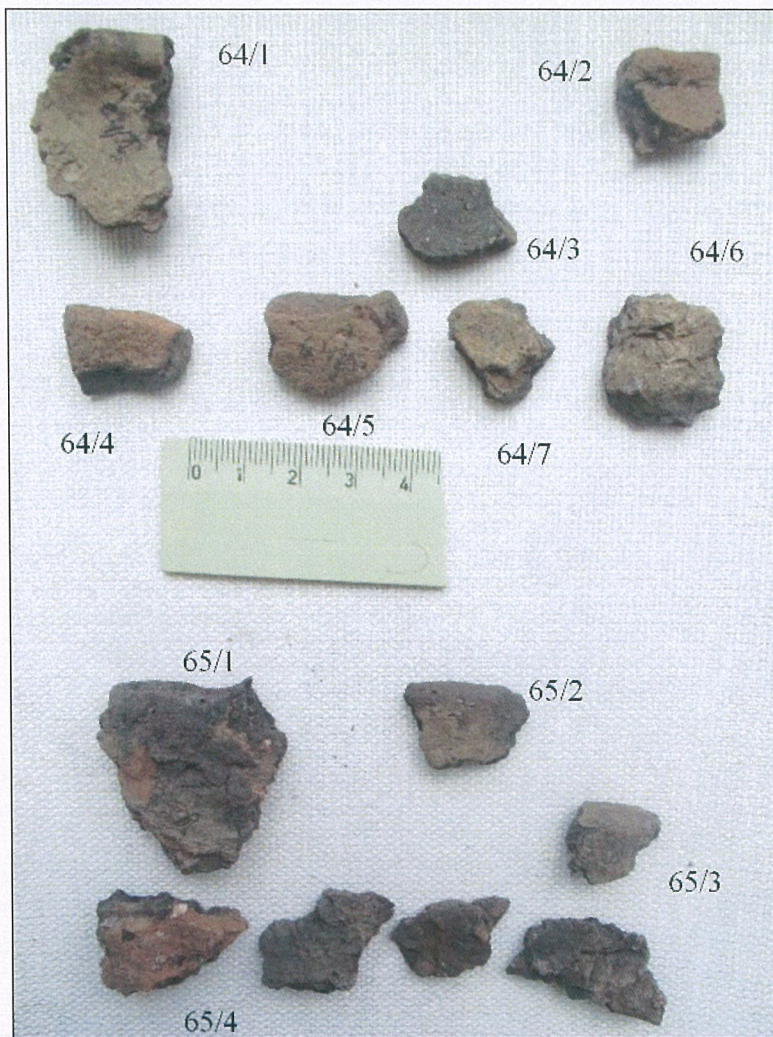

54.

55.

57.

58.

1 priedas

Leidimas galioja iki 2010-11-30

L E I D I M A S

vykdyti archeologinius tyrimus

2010-06-09 Nr. 83
Vilnius

Pagal Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo 18 str. šis leidimas išduotas **A. Simniškytei - Strimaitienei** vykdyti naujai aptiktų archeologijos objektų prie Šventosios upės, Anykščių r., **archeologinius žvalgomuosius tyrinėjimus**, taip pat naudoti elektronines priemones, sudarinėti planus, filmuoti, fotografuoti, piešti, rinkti radinius ir mėginius tiriamame objekte.
Tyrimų projektas: 2010 m. archeologijos žvalgomųjų tyrimų Anykščių rajone projektas, 2010-05-31, Nr. 83.

Kontrolės skyriaus vedėjas

R.Kraujalis

A.V.

**KULTŪROS PAVELDO DEPARTAMENTUI
MOKSLINEI ARCHEOLOGIJOS KOMISIJAI**

Vilnius
2010 05 31

2010 m. archeologijos žvalgomųjų tyrimų **Anykščių r.**
rajone projektas

2010 m. numatoma tęsti archeologinius žvalgomuosius tyrimus pagal tarpinstitucinį mokslinį projektą "Archeokraštovaizdis", Anykščių r, prie Šventosios upės. Šiais metais numatoma koncentruotis į 2009 m. naujai aptiktus objektus. Tai spėjama Jakšiškio senovės gyvenvietė ir Barių/Baraučiznos radimvietė. Tyrimų tikslas – nustatyti išlikimo laipsnį, objektų pobūdį bei ribas, o taip pat patikslinti chronologiją.

Spėjama Jakšiškio senovės gyvenvietė yra kairiajame Šventosios krante, į Š nuo Jakšiškio pilkapyno. 2009 m. iškasus kelis šurfus čia rasta geležies amžiaus lipdytos keramikos, tinko, degusių akmenų. Šiame objekte ketinama atlikti žvalgomuosius tyrimus ir ištirti 10-20 kv.m. bendro ploto.

Barių/Baraučiznos radimvietė yra dešiniajame Šventosios krante, į PR nuo Aukštųjų Svirnų dvarvietės. 2009 m. iškasus kelis šurfus čia rasta XVII-XIX a. dubeninių koklių. Šiame objekte ketinama atlikti žvalgomuosius tyrimus ir ištirti iki 10 kv.m. bendro ploto.

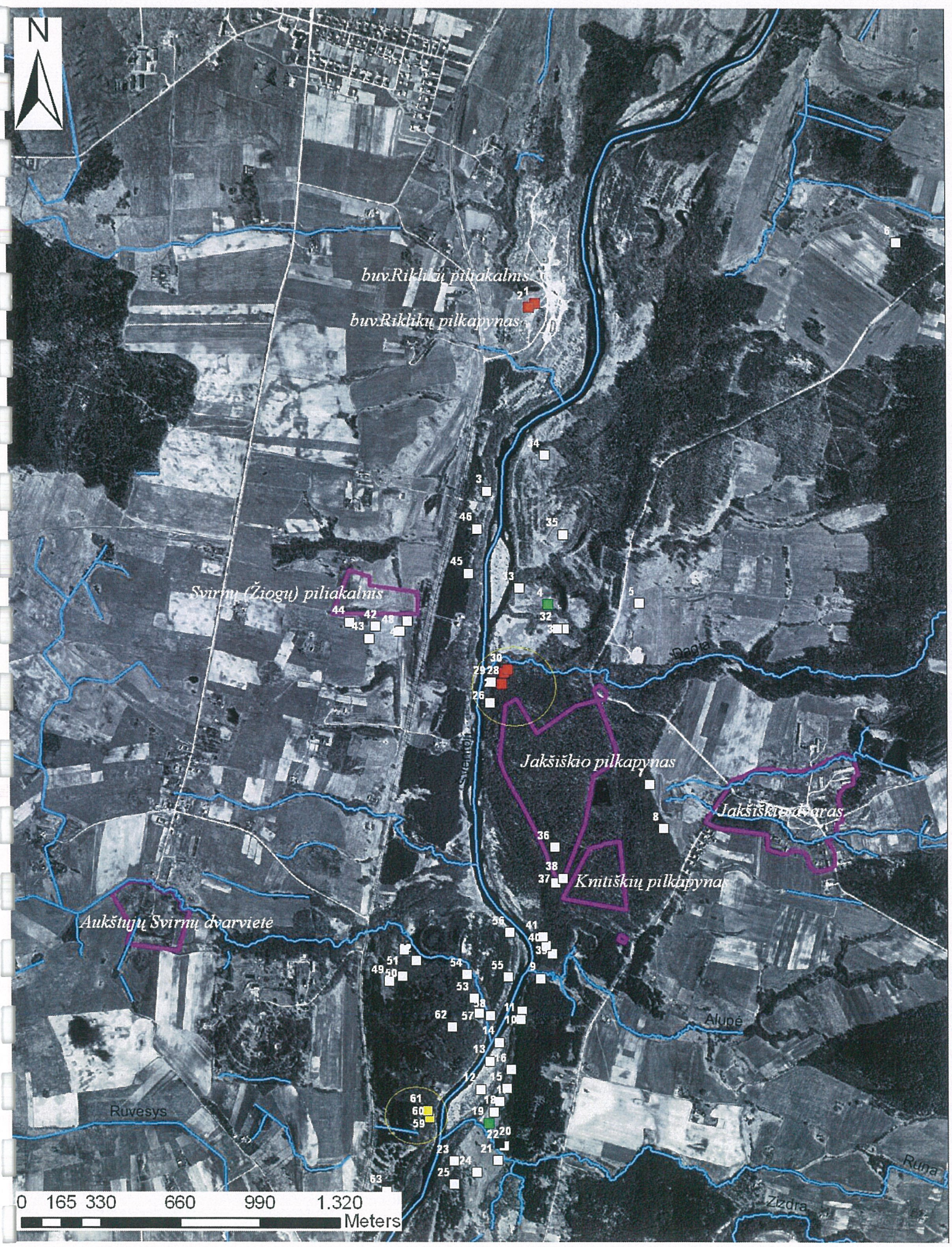
Prašau šiems tyrimams išduoti leidimą.

Andra Simniškytė-Strimaitienė

Priedas:

1. Paraiška
2. Numatomų tyrinėti Jakšiškio spėjamos gyvenvietės ir Barių/Baraučiznos radimvietės situacija 2009 m. tyrimų situacijoje (pažymėta geltonos spalvos apskritimais)

LIETUVOS NACIONALINIS MUZIEJUS
2001 Vilnius, Arsenalo 1, tel.: 2627774, 2121939, faks. (307-5) 2611023

PRIĖMIMO AKTAS Nr. 313

2011 m. gegužės mėn. 24 d. mes, muziejaus darbuotojas LNM Archeologijos skyriaus muziejininkas
Gediminas Petrauskas

ir Lietuvos istorijos instituto archeologė
dr. Andra Simniškytė

sudarėme šio akto keturis egzempliorius apie tai, kad pirmas priima (nuolatinei, laikinai), o antrasis perduoda muziejui šiuos muziejinės reikšmės daiktus:

Eilės Nr.	Daikto pavadinimas ir jo trumpas aprašymas	Daiktų sk.	Daikto būklė	Lauko nr.	Pastabos
1-19.	Puodų, molinių, lipdytų, šukės lygiu ir grublėtu paviršiumi	19	gera	1-19	
	Jakšiškis (Anykščių r.) Sen. gyvenvietė. Radiniai rasti archeologinių žvalgomųjų tyrimų metu 2010 m. Priimti pagal ataskaitos ARA 432 radinių sąrašą.				